

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/585/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512211942
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7512211942.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v občianskoprávnom spore žalobcu: BL Telecom debt, s. r. o., IČO: 45 535 108, Šoltésovej 14, Bratislava, zastúpeného: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., IČO: 36 862 711, Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovanej: S. O., S. nad W. XXX, o 327,07 € s príslušenstvom, za účasti vedľajšieho účastníka popri žalovanej: OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42247268, Sofijská 13, Košice, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, Stará Baštová 2, Košice (adresa na doručovanie: Budapeštianska 8, Košice), o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 21. novembra 2013 č. k. 8C/310/2012 - 74

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznáva náhradu trov prvostupňového konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 9,80 €, ktorú žalobca je p o v i n ý zaplatiť advokátovi, JUDr. Ladislavovi Miklušovi do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Žiadny z účastníkov ani vedľajší účastník n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice - okolie rozsudkom označeným v záhlaví žalobu o 327,07 € s príslušenstvom zamietol s odôvodnením, že išlo o uplatňovanie práva z neprijateľnej zmluvnej podmienky a v rozsahu nároku na náhradu škody ju zamietol pre premlčanie. Aplikujúc §142 ods. 1 OSP úspešnému vedľajšiemu účastníkovi proti neúspešnému žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia 65,06 € (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k žalobe + režijný paušál).

Žalobca podal odvolanie proti výroku o trovách konania. Navrhol ho zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov konania nebude priznaná argumentujúc, že trovy jeho právneho zastúpenia neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. Nepoprel ústavné právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, spochybnil len účelnosť trov vynaložených na jeho právne zastúpenie jednak ako subjektu odborne spôsobilého na ochranu spotrebiteľov, jednak z dôvodu, že ide o hromadný vstup do obdobných konaní a jednak vytýkajúc, že tento vstup nebol prínosom, keďže vedľajší účastník sa dovoľával zohľadnenia výlučne takých skutočností, na ktoré beztak súd má povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. Navrhol rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

Vedľajší účastník nevyužil svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania a po zistení, že odvolanie bolo podané na to oprávneným účastníkom konania (§201, 202 a 204 OSP) bez potreby nariadiť odvolacie pojednávanie (§214 OSP) postupom podľa §212 ods. 1 a 3 OSP preskúmal rozsudok v napadnutom výroku, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu sčasti je dôvodné, pretože boli splnené zákonné podmienky pre postup podľa §150 ods. 2 OSP.

Keďže nie sú splnené podmienky na potvrdenie (§219 OSP), ani na zrušenie (§221 OSP) napadnutého rozhodnutia, napadnuté rozhodnutie zmenil (§220 OSP).

Odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania. Právoplatnosť zamietavého výroku odvolaním preto nebola dotknutá (§159 ods. 1 a 3 a §206 ods. 1 a 3 OSP) a z toho dôvodu tento nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

Oznámenie o vstupe združenia na ochranu spotrebiteľa do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na podporu žalovanej žalobcovi bolo doručené 10.12.2012, kedy zároveň bol vyzvaný, aby o. i. prípadne uplatnil námietky proti vstupu daného združenia do konania. Žalobca využil toto svoje právo a konajúci súd uznesením z 11.7.2013 právoplatne pripustil vstup daného spotrebiteľského združenia do konania popri žalovanej. V tomto sporovom konaní preto a jednak aj vzhľadom na štádium sporového konania, keď sa rozhoduje už len o trovách konania, žalobca už nemôže účinne namietat neprípustnosť vedľajšieho účastníctva.

V sporovom konaní povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci vyjadrenou v §142 ods. 1 OSP. V zmysle nej účastníkovi, ktorý vo veci mal plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Súd rozhodujúci o náhrade trov konania však musí vychádzať zo zásady účelnosti a priznať môže náhradu len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Odvolací súd preto skúmal, či trovy právneho zastúpenia vyčíslené a uplatnené vedľajším účastníkom podaním z 11.1.2013 (č. I. 38 spisu), sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, či ich vynaložením sa sledovala procesná obrana proti žalobou uplatnenému nároku.

V posudzovanej veci Okresnému súdu Košice - okolie 18.7.2012 bol doručený návrh na vydanie platobného rozkazu na 327,07 € s príslušenstvom. Dňa 6.9.2012 OZ právna pomoc spotrebiteľom v zastúpení advokátom oznámilo súdu, že v zmysle §93 ods. 2 OSP vstupuje do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovanej, požiadal o doručenie žaloby a jej príloh. Následne (17.1.2013) daný advokát doručil do spisu podrobné vyjadrenie k žalobe poukazujúc na to, že ide o uplatnenie práva zo zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nato žalobca namietal neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníctva a obhajoval opodstatnenosť uplatnenej zmluvnej pokuty. Rozsudkom z 21.11.2013 žaloba bola zamietnutá z dôvodu, že dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z obsahu spisu i z výslovných dôvodov napadnutého rozsudku nepochybne preto vyplýva, že v posudzovanej veci obsah písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka k žalobe bol v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania vo veci samej, čím takto prispel k zamietnutiu žaloby. Sú preto neopodstatnené pochybnosti odvolateľa o správnosti záveru prvostupňového súdu, že jeho vynaložením sa sledovala účelná procesná obrana proti žalobou uplatnenému nároku.

Odvolací súd však je toho názoru, že súd prvého stupňa popri §142 ods. 1 OSP mohol a mal aplikovať aj §150 ods. 2 OSP, pretože pre takýto postup boli splnené zákonné podmienky. Ak v priebehu konania predmet konania dosiahne sumu 1 000 €, od toho okamihu ide o drobný spor (§200ea ods. 1 OSP). V odseku 2 tohto zákonného ustanovenia je vymenované, čo sa nepovažuje za drobné spory, pričom ani jedna z tam uvedených výnimiek sa netýka tu posudzovanej veci. Ustanovenie §150 ods. 2 OSP pritom umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či v tom - ktorom prípade ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke, a teda či aplikuje §150 ods. 2 OSP a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, trovy konania zníži, prípadne vôbec neprizná. Toto posúdenie spolu so závermi na to nadväzujúcimi musí byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

K tomuto kroku môže pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Zákon pritom explicitne nevymedzuje, aký pomer sumy trov k sume pohľadávky treba považovať za neprimeraný. Zákonná dikcia §150 ods. 2 OSP neobsahuje požiadavku prevýšenia pohľadávky trovami konania. Z jeho dikcie plynie jedine podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore.

Táto situácia nastáva nielen vtedy, keď trovy konania v úhrne dosahujú vyššiu sumu než samotná pohľadávka alebo keď sú s ňou takmer zhodné, ale aj v prípade, ako je tomu aj v prejednávanej veci. Ide tu o žalobou uplatnený nárok na zaplatenie 327,07 € s príslušenstvom, čiže o drobný spor, v rámci ktorého vedľajší účastník v spore vystupujúci popri úspešnom žalovanom voči neúspešnému žalobcovi uplatnil náhradu trov konania 65,06 €. Hodnota uplatnenej náhrady trov konania tak predstavuje takmer 20 % z hodnoty uplatnenej istiny, t. j. trovy v porovnaní s výškou uplatnenej pohľadávky sú neprimerané.

Odvolací súd dospel preto k záveru, že popri §142 ods. 1 OSP bolo potrebné aplikovať aj ustanovenie §150 ods. 2 OSP a trovy konania úspešnej procesnej strany znížiť a za danej situácie využiť zmienené moderačné právo zmierniť následky právnych noriem vzťahujúcich sa na náhradu trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu uplatnených trov odvolací súd tak nepriznal v plnej výške, ale len v rozsahu približne 3 % z uplatnenej pohľadávky, pretože túto považoval za primeranú uplatnenému nároku. Pri stanovení rozsahu priznanej náhrady vychádzal pritom z charakteru sporu, ako aj zo skutočností súdu známej z jeho činnosti, že medzi vedľajším účastníkom a jeho advokátom nejde o vzťah len na základe individuálneho plnomocenstva pre túto konkrétnu vec, keďže daný advokát to isté spotrebiteľské združenie ako vedľajšieho účastníka hromadne zastupuje v desiatkach až stovkách obdobných súdnych sporov, pričom vzhľadom na totožný právny problém u advokáta spotrebiteľského združenia je značne znížená nielen prácnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť úkonov právnej služby v jednotlivých veciach, pričom vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí určitým spôsobom sú znížené aj hotové výdavky.

Tieto okolnosti pre odvolací súd boli významné z hľadiska zvažovania rozsahu zníženia trov konania. Nejde pritom o prípad extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich náhradu trov konania ani o jednostrannosť či svojvôľu súdu v interpretácii a aplikácii príslušného ustanovenia zákona a úvaha súdu sa opiera o skutočnosť akceptovateľnú pre daný prípad. Aj spotrebiteľské združenie, ktoré takto v zastúpení advokátom hromadne vstupuje do množstva súdnych konaní, má možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na poskytovanie svojich právnych služieb za podmienok, že združenie nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci, vzhľadom na ich množstvo, zaujímavé. V záujme hospodárnosti konania spotrebiteľské združenie v konečnom dôsledku aj vo vlastnom záujme je priam povinné vybrať advokáta, ktorý pristúpi na ekonomicky najmenej nákladné podmienky, pretože aj vedľajší účastník je povinný dbať na to, aby súdne konanie nebolo zbytočne zaťažované neadekvátnymi trovami. Ak pri dohodovaní podmienok zastupovania advokátom dotknuté strany nebudú mať na zreteli hľadisko hospodárnosti súdneho konania, budú nútené znášať negatívny dopad možnej aplikácie moderačného práva súdu zakotveného v ustanovení §150 ods. 2 OSP na ich peňažný majetok.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa §220 OSP zmenil napadnuté rozhodnutie a o trovách konania rozhodol zákonom prípustným spôsobom tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. O povinnosti vedľajšiemu účastníkovi prisúdenú náhradu zaplatiť advokátovi zastupujúcemu vedľajšieho účastníka bolo rozhodnuté podľa §149 ods. 1 OSP.

Obe sporové strany v odvolacom konaní mali čiastočný úspech vo veci, preto odvolací súd vyslovil, že žiadny z nich nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania (§224 ods. 1 v spojení s §142 ods. 2 a 151 ods. 1, veta prvá OSP).

Výsledok hlasovania senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.